

Эвтаназия

Эвтаназия (грек тілінен: $\epsilon\theta\theta\alpha\nu\alpha\sigma\iota\alpha$ "жақсы өлім": ϵ ϵ , $\epsilon\iota$ "жақсы, жақсы" + $\theta\acute{\alpha}\nu\alpha\tau\omicron\varsigma$, Танатос "өлім") – бұл ауырсыну мен азапты жеңілдету үшін өмірді әдейі тоқтату тәжірибесі. Әр түрлі елдерде эвтаназияның әртүрлі заңдары бар. Ұлыбританияның Лордтар палатасының медициналық этика жөніндегі арнайы комитеті эвтаназияны "төзбейтін азапты жеңілдету үшін өмірді тоқтату ниетімен жасалған қасақана араласу" деп анықтайды. Нидерланды мен Бельгияда эвтаназия "науқастың өтініші бойынша дәрігердің өмірін тоқтату" деп түсініледі. Голландия Заңы "эвтаназия" терминін қолданбайды, бірақ бұл ұғымды "көмек көрсету арқылы өзін-өзі өлтіру және сұрау бойынша өмірді тоқтату" деген кең анықтамаға енгізеді.

Эвтаназия бірнеше категорияға бөлінеді, олардың құрамына ерікті, ерікті немесе еріксіз кіреді. Ерікті эвтаназия – бұл адам өз өмірін аяқтағысы келгенде және ол көптеген елдерде заңды болып табылады. Еріксіз эвтаназия пациенттің келісімі болмаған кезде пайда болады және кейбір елдерде белгілі бір шектеулі жағдайларда, белсенді және пассивті түрде заңды болады. Науқастың келісімінсіз немесе еркіне қарсы жасалатын мәжбүрлі эвтаназия барлық елдерде заңсыз болып табылады және әдетте кісі өлтіру болып саналады.

2006 жылы эвтаназия биоэтика саласындағы ең белсенді зерттеу саласына айналды. Кейбір елдерде эвтаназияға қатысты моральдық, этикалық және құқықтық мәселелер бойынша қоғамда келіспеушіліктер бар. Белгілі бір жағдайларда пассивті эвтаназия («вилканы тарту» деп аталады) көптеген елдерде заңды болып табылады. Сондай-ақ, белсенді эвтаназия бірнеше елдерде (мысалы, Бельгия, Канада және Швейцария) заңды болып табылады, олар оны нақты жағдайлармен шектейді және Кеңесшілердің, дәрігерлердің немесе басқа мамандардың мақұлдауын талап етеді. Нигерия, Сауд Арабиясы және Пәкістан сияқты кейбір елдерде белсенді эвтаназияны қолдау іс жүзінде жоқ.

Ерікті эвтаназия

пациенттің келісімімен жүргізіледі. Белсенді ерікті эвтаназия Бельгияда, Люксембургте және Нидерландыда заңды. Пассивті ерікті эвтаназия бүкіл АҚШ-та заңды. Науқастың өзі дәрігердің көмегімен өлімге әкелгенде, оның орнына "көмекші суицид" термині жиі қолданылады. Өзіне-өзі қол жұмсау Швейцария мен АҚШ-тың Калифорния, Орегон, Вашингтон, Монтана және Вермонт Штаттарында заңды болып табылады. Ерікті эвтаназия – бұл адамның өмірін азаптан құтқару мақсатында оның өтініші бойынша тоқтату. Ерікті эвтаназия және дәрігердің көмегімен өзін-өзі өлтіру (PAS) соңғы жылдары қарқынды пікірталастардың орталығында болды.

Көмекші суицид – бұл адам өлімге әкелетін көмек алатын тәжірибе, әдетте бұл ауыр физикалық аурумен ауыратын адамдар, бұл процесстің соңғы қадамын мүдделі тұлға белсенді түрде орындайды. Дәрігердің көмегімен өзін-өзі өлтіру кезінде ("өлім дәрігерінің көмегі" немесе PAD деп те аталады) дәрігер пациенттің өтініші бойынша білікті, бірақ зардап шеккен науқасқа пациенттің өзін-өзі өлтіргісі келетін дәрі-дәрмектерді саналы түрде ұсынады. көмекші суицид "белсенді эвтаназияға" қарсы, мұнда қаражат беру мен өлімге қарсы дәрі-дәрмекті белсенді енгізу арасындағы айырмашылық маңызды болып саналады. мысалы, Швейцария Заңы өзіне-өзі қол жұмсауға мүмкіндік береді, ал белсенді эвтаназияның барлық түрлеріне (мысалы, өлім инъекциясы) тыйым салынған.

Еріксіз эвтаназия науқастың келісімі болмаған кезде жасалады. Мысалға балалар эвтаназиясы жатады, ол бүкіл әлемде заңсыз, бірақ Гронинген хаттамасына сәйкес Нидерландыда белгілі бір жағдайларда қылмыссыздандырылады. Еріксіз эвтаназияның пассивті формалары (яғни емдеуден бас тарту) белгілі бір шарттарды сақтай отырып, бірқатар елдерде заңды болып табылады.

Гронинген ХАТТАМАСЫ –
2004 жылдың қыркүйегінде
Гронинген Университетінің
Медициналық орталығының
(Umcg) педиатрия бөлімінің
медициналық директоры
Эдуард Верхаген жасаған
медициналық хаттама.
Онда дәрігерлер
"нәрестелердің өмірін
белсенді түрде тоқтатуға"
(балалар эвтаназиясы)
қудалаудан қорықпай-ақ
жүргізе алатын
критерийлері бар
директивалар келтірілген.

Еріксіз эвтаназия эвтаназия білімді келісім бере алатын, бірақ өлгісі келмейтіндіктен немесе сұралмағандықтан бермейтін адамға қатысты болған кезде пайда болады. Еріксіз эвтаназия ерікті эвтаназияға (пациенттің келісімімен жүргізілетін эвтаназия) және еріксіз эвтаназияға (пациент хабардар келісім бере алмайтын кезде, мысалы, науқас комада болған кезде) қарсы.немесе бала). Еріксіз эвтаназия кеңінен қабылданбайды және барлық заңды юрисдикцияларда қылмыс ретінде қарастырылады, дегенмен ол бұрын заңды болған. Оған сілтеме немесе одан қорқу кейде ерікті эвтаназияға қатысты заңдарды өзгертуден бас тартудың себебі ретінде қолданылады

Эвтаназияның ерікті және еріксіз түрлерін қосымша пассивті немесе белсенді нұсқаларға бөлуге болады. Пассивті эвтаназия өмірді жалғастыру үшін қажет емдеуден бас тартуды білдіреді. Белсенді эвтаназия өлімге әкелетін заттарды немесе күштерді қолдануды талап етеді (мысалы, өлімге әкелетін инъекция) және одан да даулы. Кейбір авторлар бұл терминдерді жаңылыстыратын және пайдасыз деп санаса да, олар кеңінен қолданылады. Кейбір жағдайларда, мысалы, ауырсынуды басатын дәрілердің қажет, бірақ уытты дозаларын енгізу сияқты, Бұл тәжірибені белсенді немесе пассивті деп санау керек пе, жоқ па деген пікірталастар туындайды

Хартхаймдағы өлтіру орталығы (неміс: NS-Tötungsanstalt Hartheim, кейде Хартхаймдағы эвтаназия орталығы деп аударылады) нацистік бағдарламаға қатысатын өлтіру орталығы болды, ол Т4 әрекеті деп аталады, онда психикалық немесе физикалық тұрғыдан жарамсыз деп танылған неміс азаматтары улы газбен жүйелі түрде өлтірілді.